

2014

Risikorapport
31. december

Indhold

1. Indledning.....	3
2. Risikostyring	3
2.1 Risikotyper.....	3
2.2. Organisering af risikostyring.....	4
3. Kapitalstyring.....	5
3.1. Kapitalkrav.....	5
3.2. Kapitalen.....	5
3.3. Risikoeksponeringer.....	6
3.4. Kapitalgrundlagsopgørelsen.....	6
4. Tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov	7
5. Kreditrisiko	9
5.1. Kreditpolitik	9
5.2. Styring, overvågning og rapportering.....	10
5.3. Kapitalkrav kreditrisiko	12
5.4. Kreditrisiko og udvandringsrisiko	14
6. Modpartsrisiko	18
7. Markedsrisiko	18
7.1. Politik for markedsrisiko	19
7.2. Styring, overvågning og rapportering af markedsrisiko	19
7.3. Kapitalkrav markedsrisiko	19
8. Likviditetsrisiko.....	19
8.1. Likviditetspolitik.....	20
8.2. Styring, overvågning og rapportering.....	20
9. Forretningsrisiko.....	21
10. Operationel risiko	21
10.1. Politik for operationel risiko	21
10.2. Styring, overvågning og rapportering af operationelle risici.....	21
10.3. Kapitalkrav operationel risiko	22
11. Risikoerklæring og underskrift.....	23
Bilag A. Henvvisninger vedrørende oplysningsforpligtelser.....	25

1. Indledning

Formålet med denne risikoreport er at give et indblik i Danske Andelskassers Bank A/S risici, kapitalforhold samt kapital- og risikostyring.

Risikoreporten er udarbejdet i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 575/2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter. Regelsættet udspringer af Basel III-reglerne og fastsætter i de såkaldte Søjle III-regler om offentliggørelse af kapitalkrav og risikostyring.

Risikoreporten indeholder en beskrivelse af, hvilke risici banken er udsat for, og hvordan banken varetager risiko- og kapitalstyring i relation til disse risici.

Oplysningerne er givet på koncernniveau og omfatter udover banken også dattervirksomhederne DAB Invest A/S og DAB Invest 2 A/S. Der er identitet mellem de virksomheder, der indgår i den regnskabsmæssige konsolidering og de virksomheder, der indgår i den solvensmæssige konsolidering.

Opgørelsen af risikoeksponeringerne sker med udgangspunkt i de regnskabsmæssige værdier i koncernbalancen, idet der ved opgørelsen af risikoeksponeringer foretages en justering for uudnyttede lånetilbud, kredit- og lånetilsagn, garantier og besiddelser af kapitalandele m.v. i enheder i den finansielle sektor i henhold til reglerne i CRR-forordningen. Derved består der for nogle poster en forskel mellem de regnskabsmæssige og solvensmæssige værdier, der indgår i konsolideringsgrundlaget.

Oplysningerne i denne risikoreport vedrører året 2014 og er ikke revideret af bankens interne eller eksterne revision.

Danske Andelskassers Bank offentliggør risikoreporten en gang om året i forbindelse med offentliggørelsen af årsrapporten.

2. Risikostyring

Danske Andelskassers Bank påtager sig risiko med udgangspunkt i den valgte forretningsmodel samt de strategiske målsætninger, herunder sammenhængen mellem bankens vision, mission og strategi, og risikoen skal til enhver tid stå i hensigtsmæssigt forhold til kapitalgrundlaget.

Som supplement hertil er der fastsat specifikke politikker, som fastlægger de overordnede retningslinjer for håndtering og styring af risici. Politikkerne gennemgås og godkendes af bestyrelsen mindst en gang om året.

Risikostyring er et vigtigt fokusområde i hele banken. De forskellige risikotyper, som banken påtager sig, og de tiltag, der gøres for at styre risikoen, gennemgås i de følgende afsnit.

2.1 Risikotyper

Danske Andelskassers Bank er eksponeret over for forskellige typer af risici. Banken betragter de følgende risikotyper som de vigtigste:

Kreditrisiko

er risikoen for tab som følge af, at bankens kunder helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelser. Under kreditrisiko hører tillige afviklings- og modpartsrisiko på finansielle instrumenter.

Markedsrisiko

er risikoen for tab som følge af, at markedsværdien af bankens aktiver og forpligtelser ændrer sig grundet ændringer i kurser eller priser på finansielle instrumenter.

Likviditetsrisiko

er risikoen for, at banken ikke kan opfylde sine betalingsforpligtelser ved hjælp af de normale likviditetsreserver.

Operationel risiko

er risikoen for, at banken lider tab som følge af utilstrækkelige eller fejlslagne interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne begivenheder.

Forretningsrisiko

er risikoen for tab som følge af, at der sker ændringer i eksterne forhold, herunder indtræffer begivenheder, som skader bankens image eller indtjening. Forretningsrisiko behandles som en del af operationel risiko.

2.2. Organisering af risikostyring

Bestyrelsen skal sikre, at banken har den rette organisation, herunder adskillelse mellem de enheder, som pådrager banken risici, og de enheder, som varetager bankens risikostyring. Bestyrelsen har det overordnede ansvar for afgrænsning og styring af bankens risici, og det er bestyrelsen, som fastlægger målsætning og strategi for risikostyring samt vedtager risikopolitikker og beredskabsplaner. Der rapporteres regelmæssigt til bestyrelsen med henblik på at give bestyrelsen mulighed for at kontrollere, om de samlede risikopolitikker og de fastsatte grænser bliver overholdt.

Bestyrelsen har nedsat et revisionsudvalg, som har til opgave at gennemgå regnskabs- og revisionsmæssige forhold samt overvåge og vurdere effektiviteten af bankens interne kontrol- og risikostyringsystemer. Udvalget består af fem medlemmer, heraf et medlem, som i lovens forstand besidder særlige kvalifikationer inden for revisions- og regnskabsforhold, og som desuden er uafhængig.

Bestyrelsen har nedsat et risikoudvalg bestående af 6 bestyrelsesmedlemmer. Risikoudvalget rådgiver bestyrelsen om bankens overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og strategi samt bistår bestyrelsen med at påse, at bestyrelsens risikostrategi implementeres korrekt i organisationen. Risikoudvalget vurderer, om de finansielle produkter og tjenesteydelser, som banken handler med, er i overensstemmelse med bankens forretningsmodel og risikoprofil. Risikoudvalget vurderer desuden bankens aflønningsstruktur i forhold til, om denne tager højde for bankens risici, kapital og likviditet. Risikoudvalget afholder minimum 4 møder om året.

Direktionen har ansvaret for den daglige ledelse, herunder at banken drives i overensstemmelse med de af bestyrelsen fastlagte politikker og retningslinjer. Direktionen har det daglige ledelsesmæssige ansvar, at banken kun påtager sig risici, som organisationen forstår og kan gennemskue konsekvenserne af. Direktionen rapporterer regelmæssigt til bestyrelsen om koncernens risikoeksponering.

Den risikoansvarlige er ansvarlig for at have et samlet overblik over koncernens risikobehæftede aktiviteter med henblik på at kunne vurdere, om der er en betryggende styring heraf. Den risikoansvarlige skal sikre, at alle væsentlige risici i koncernen, herunder risici, der går på tværs af organisatoriske enheder, identificeres, måles, håndteres og rapporteres korrekt. Den risikoansvarlige udarbejder efter behov og mindst en gang årligt en rapport til bestyrelsen om bankens risikostyring. Den risikoansvarlige kan i relevant omfang give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen, når specifikke risikopåvirkninger påvirker eller kan påvirke banken. Den risikoansvarlige har reference til direktionen og er tilstrækkeligt uafhængig af bankens funktioner til, at opgaverne kan udføres betryggende.

Den complianceansvarlige har til opgave at overvåge risikoen for, at banken bliver pålagt sanktioner eller lider tab af omdømme, eller at banken eller bankens kunder lider væsentlige økonomiske tab som følge af manglende overholdelse af den for banken gældende lovgivning, markedsstandarder eller interne regelsæt. Den complianceansvarlige har reference til direktionen.

Den interne revision refererer og rapporterer til bestyrelsen. Intern revisions arbejde tager udgangspunkt i den af bestyrelsen godkendte årsplan og omfatter bl.a. stikprøvevis revision af forretningsgange og interne kontroller på væsentlige og risikofyldte områder, herunder i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Koncernens uafhængige revisor vælges på den ordinære generalforsamling for ét år ad gangen. Revisionens fokus drøftes årligt mellem bestyrelsen og revisorerne efter indstilling fra revisionsudvalget.

3. Kapitalstyring

Danske Andelskassers Bank tilstræber at styre sin balancesammensætning aktivt med det formål at optimere bankens samlede afkast under hensyntagen til fremtidige usikkerhedsfaktorer og risici.

Banken vurderer løbende behovet for og arbejder løbende med, at der i risikostyringen indføres gradvis mere avancerede modeller. Det er fortsat bankens vurdering, at der ikke på nuværende tidspunkt vil være behov for at anvende mere avancerede modeller til opgørelse af risikoeksponeringerne og solvensbehovet.

Ledelsen overvåger løbende bankens kapitalforhold. Opgørelsen af bankens kapital, risikoeksponering og nøgletal for kapital indberettes til Finanstilsynet.

3.1. Kapitalkrav

Fra og med 1. januar 2014 begyndte implementeringen af kapitaldækningsdirektivet CRD IV og kapitaldækningsforordningen CRR. Implementeringen sker løbende frem til 2019.

Reglerne har medført en række skærper af, hvad der kan medregnes i kapitalen, og af, hvor megen kapital en bank skal have. Dette omfatter blandt andet krav til, hvad der tæller som egentlig kernekapital (CET 1), hybrid kernekapital (A-Tier 1) og supplerende kapital (Tier 2). Dette medfører blandt andet, at hybrid kernekapital optaget i henhold til Bankpakke II ikke kan medregnes i kapitalgrundlaget efter 31. december 2017. Såvel i dag som fremover vil banker skulle have en kapitalprocent på mindst 8 % af risikoeksponeringerne, men kravene til den egentlige kernekapital er øget til 4,5 % i 2015. Hertil kommer indførelsen af såkaldte kapitalbuffer, der skal styrke bankers modstandskraft mod tab. Dette omfatter blandt andet en kapitalbevaringsbuffer, der øger kravet til andelen af egentlig kernekapital yderligere, og en kontracyklisk kapitalbuffer, der skal have en begrænsende effekt i tider med højkonjunktur. Det samlede kapitalkrav inklusive begge kapitalbuffer bliver i 2019 13,0 %. Det er dog ikke bankens forventning, at konjunkturbufferen vil blive aktualiseret i perioden. I 2019 forventes derfor et samlet lovmæssigt kapitalkrav på 11,5 %. Erhvervs- og Vækstministeriet har meddelt, at den kontracykliske buffer indtil videre sættes til 0 % med virkning fra 1. kvartal 2015.

Overgangsreglerne for fradrag for ejerandele i finansielle selskaber påvirker endvidere den egentlige kernekapital. I 2014 fradrages ejerandele med 20 %, i 2015 med 40 % stigende til 100 % i 2018.

Også i forhold til opgørelsen af risikoeksponeringerne er der sket ændringer. Der er blandt andet indført en midlertidig lempelse på eksponeringer mod små og mellemstore virksomheder (SMV). Modsætningsvis skal eksponeringer mod andre kreditinstitutter vægtes efter det enkelte instituts eksterne rating, hvilket medfører en stigning i de samlede risikoeksponeringer.

Effekten ved overgangen til CRR primo 2014 har stort set været neutral.

3.2. Kapitalen

Kapitalgrundlaget opgøres i henhold til CRR, anden del, herunder overgangsregler efter CRR, tiende del.

Til bankens egentlige kernekapital medregnes aktiekapital, opskrivningshenlæggelser og overført overskud. Til bankens kapitalgrundlag medregnes den hybride kernekapital, som blev optaget som en del af Lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter (Bankpakke II) i 2009 og består af hybrid kernekapital på 434 mio. kr. Den hybride kernekapital kan indfries til kurs 110. Den hybride kapital udgør et statsstøtteinstrument og kan således efter overgangsreglerne i CRR medregnes til kapitalgrundlaget frem til udgangen af 2017.

3.3. Risikoeksponeringer

Risikoeksponeringerne er et vigtigt risikomål, som bl.a. anvendes ved fastsættelse af minimumskapitalkravet og endvidere anvendes i beregning af de vigtigste risikonøgletal som egentlig kernekapitalprocent og kapitalprocent samt i det individuelle solvensbehov.

De samlede risikoeksponeringer påvirkes af forskellige faktorer, bl.a. fordelingen af krediteksponering på kundetyper og sikkerheder.

Banken anvender standardmetoderne efter CRR til opgørelse af den samlede risikoeksponering vedrørende kreditrisici, markedsrisici, modpartsrisici, kreditværdijusteringsrisici samt operationelle risici. Finansielle sikkerheder medregnes under den udbyggede metode.

3.4. Kapitalgrundlagsopgørelsen

1000 Dkr.	31.12.2014	31.12.2013
Egenkapital	859.866	839.537
Udsudte skatteaktiver af midlertidige forskelle	0	-21.748
Fradrag for kapitalandele	-23.335	0
Egentlig kernekapital efter fradrag	836.531	817.789
Hybrid kernekapital	434.177	431.786
Fradrag for kapitalandele	-93.341	-290.669
Kernekapital efter fradrag	1.177.367	958.906
Supplerende kapital:		
Efterstillede kapitalindskud	0	53.124
Opskrivningsshenlæggelser	0	217
Fradrag for kapitalandele	0	-53.341
Kapitalgrundlag	1.177.367	958.906
Risikoeksponeringer (risikovægtede poster)		
Kreditrisiko	5.811.214	6.749.290
Markedsrisiko	404.792	493.907
Operationel risiko	1.292.617	1.343.915
CVA risiko	426	0
Risikoeksponeringer i alt	7.509.049	8.587.112
Egentlig kernekapitalsprocent	15,70%	11,20%
Kernekapitalsprocent	15,70%	11,20%
Kapitalprocent (solvensprocent)	11,10%	9,50%
Kapitalkrav	8,00%	8,00%

Solvensprocenten og risikovægtede poster er i 2013 er opgjort efter CRD III (Basel II).

4. Tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov

Lov om Finansiell Virksomhed giver Finanstilsynet bemyndigelse til at udfærdige regler om fastsættelse af pengeinstitutters solvensbehov. Denne bemyndigelse har Finanstilsynet indskrevet i bekendtgørelse nr. 295 af 29. marts 2014 om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov.

Reglerne om opgørelse af tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov efter 8+ modellen er beskrevet i bekendtgørelsens bilag 1, og oplysningskravene til denne risikorapport fremgår af bilag 2. Af bilag 1 fremgår det, at bestyrelse og direktion fastsætter såvel koncernens tilstrækkelige kapitalgrundlag som koncernens individuelle solvensbehov. I bekendtgørelsens bilag 1 beskrives de forhold, som koncernen skal tage hensyn til ved opgørelsen, herunder hvorledes processen skal forløbe i koncernen, og hvilke vurderingselementer der skal indgå i fastsættelsen.

Ved anvendelse af 8+ modellen skal banken have et kapitalgrundlag svarende til mindst 8 % af de samlede risikoeksponeringer. Det individuelle solvensbehov kan ikke være mindre end 8 %.

8+ modellen antager, at minimumskapitalkravet på 8 % (søjle I) som udgangspunkt dækker bankens almindelige risici vedrørende kreditrisiko, markedsrisiko og operationel risiko. Banken vurderer i forhold til aktuelle eksponeringer nuværende og kommende aktiviteter, hvorvidt kapitalen er tilstrækkelig.

Vurderingen foretages på følgende hovedkategorier:

- Kreditrisiko
- Indtjening og vækst
- Markedsrisiko
- Operationel risiko
- Likviditetsrisiko

Kreditrisici

Kreditrisici er det væsentligste element i solvensbehovet. Forhøjet risiko vurderes på følgende områder:

- Kreditrisici på store eksponeringer (over 1 % af kapitalgrundlaget)
- Kreditrisici for den øvrige kreditportefølje (under 1 % af kapitalgrundlaget)
- Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer
- Koncentrationsrisiko på brancher

Der foretages en individuel vurdering af solvensbehovet på eksponeringer, som udgør mindst 1 % af kapitalgrundlaget.

Vurderingen af solvensbehovet på eksponeringer under 1 % af kapitalgrundlaget sker på følgende hovedgrupper:

- Private kunder
- Erhvervs-kunder

Bankens kredit Scoringsmodeller anvendes ved opgørelse af solvensbehovet.

Kredit Scoringsmodellerne opdeler eksponeringerne i følgende fire bonitetstrin: A – B – C – D, hvor A er utvivlsomt gode kunder, og D er kunder med OIV.

Solvensbehovet opgøres herefter som et vægtet resultat af sandsynligheden for misligholdelse og det sandsynlige tabsscenario.

Ved vurderingen af koncentrationsrisikoen på individuelle eksponeringer forholder banken sig til effekten ved, at et lille antal eksponeringer udgør en forholdsvis stor andel af den samlede eksponeringsmasse.

Ved vurderingen af koncentrationsrisikoen på brancher anvendes det såkaldte HHI- indeks til beregning af solvensbehovet.

Indtjening og vækst

Indtjeningen er første buffer til at dække tab på udlån og garantier. Ved opgørelsen af solvensbehovet vurderes det, om bankens indtjening er tilstrækkelig, og om der bør afsættes yderligere kapital til at imødegå denne risiko.

Banken forholder sig endvidere til væksten i risikoeksponeringerne og afsætter solvensbehov med udgangspunkt i en samlet år-til-år udlånsvækst på 10 % og derover.

Markedsrisiko

Solvensbehov vedrørende markedsrisici vurderes i forhold til de rammer og beføjelser, som bestyrelsen har videredelegeret til direktionen, samt den aktuelle udnyttelse.

Operationel risiko

Operationel risiko er defineret som risikoen for direkte eller indirekte tab forårsaget af utilstrækkelige eller fejlslagne interne processer og systemer, menneskelige fejl eller følge af eksterne begivenheder. Solvensbehovet for operationel risiko beregnes ved brug af basisindikatormetoden.

Opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov

Det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov er pr. 31.12.2014 opgjort således:

1000 Dkr.	Søjle I	Søjle II	Tilstrækkeligt kapitalgrundlag	I % af risikoeksponeringen
Kreditrisiko søjle I	464.897			6,2%
Kreditrisiko søjle II		358.020		4,8%
I alt			822.917	11,0%
Markedsrisiko søjle I	32.383			0,4%
Markedsrisiko søjle II		19.620		0,3%
I alt			52.003	0,7%
Operationel risiko søjle I	103.409			1,4%
Operationel risiko søjle II		0		0,0%
I alt			103.409	1,4%
Øvrige risici søjle I	34			0,0%
Øvrige risici søjle II		0		0,0%
I alt			34	0,0%
Tilstrækkeligt kapitalgrundlag / solvensbehov	600.724	377.640	978.364	13,0%
Samlede risikoeksponeringer			7.509.048	

5. Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for, at tab opstår, fordi bankens modparter – primært kunder – misligholder deres betalingsforpligtelser. Kreditrisiko kan desuden opstå i forbindelse med handel med finansielle instrumenter.

5.1. Kreditpolitik

Kreditpolitikken er besluttet af bankens bestyrelse og tager udgangspunkt i bankens til enhver tid gældende strategi og forretningsmodel, som løbende tilpasses under hensyntagen til konjunkturudviklingen, gældende love og bekendtgørelser samt aktuelle vejledninger fra Finanstilsynet.

Målet med kreditpolitikken er overordnet at sikre, at udlån til kunder – med fradrag for omkostninger og tabsrisiko – giver et tilfredsstillende afkast af den kapital, udlånet lægger beslag på.

Et af bankens kerneområder er at rådgive om og yde lån, kreditter og andre finansielle produkter til privatkunder samt små og mellemstore erhvervsvirksomheder. Det er bankens opfattelse, at man har et etisk ansvar som en samfundsmæssig aktør. Derfor er kreditgivningen baseret på etiske, moralske og miljømæssige forhold, således at der ikke ydes lån til formål, der er i strid hermed, eller som ikke opfylder lovgivningsmæssige krav. Der findes således forretninger, vi ikke ønsker at udføre, og kunder, vi ikke ønsker at handle med.

Kreditgivningen bygger på forsvarlig risikotagning og risikospredning, hvor risikovilligheden er nøje afstemt efter låntagers forhold.

Således gælder det:

- At banken alene ønsker at indgå forretninger, der er i overensstemmelse med god forretningsskik.
- At banken alene ønsker at påtage sig kreditrisiko, såfremt det kan dokumenteres, at kunden både har den nødvendige evne og vilje til at tilbagebetale lånet.
- At banken finansierer virksomheders drift og investeringer men ikke flere års underskud.
- At banken finansierer personer og familier, hvor den samlede økonomi i form af formue og rådighedsbeløb samt det reelle privatforbrug er i balance. Vi finansierer ikke privatforbrug, der gennem flere år er højere, end indtjenings- og formueforholdene giver mulighed for.
- At banken alene deltager i finansiering af spekulative forretninger, hvis kunden selv kan forstå og gennemskue forretningerne. Kunden skal endvidere kunne betale det tab, der kan opstå i forbindelse med forretningen. Finansiering af spekulative forretninger foregår som udgangspunkt på fuldt dækket basis.

En hovedregel er endvidere, at banken udviser tilbageholdenhed i kreditgivningen til kunder, der ikke benytter banken som eneste pengeinstitut.

Danske Andelskassers Bank A/S ønsker at sprede sin kreditrisiko mellem udlån til privat og udlån til erhverv ved til stadighed at have en balanceret fordeling mellem disse hovedgrupper. Fordelingen ønskes at være i niveauet 50 – 60 % til erhverv og 40 – 50 % til private.

Banken ønsker at sprede sin kreditrisiko på lån til erhverv gennem en hensigtsmæssig fordeling af lån på brancher. Der ønskes således ikke udlån til nogen branche svarende til mere end 25 % af det samlede udlån. Udlån søges nedbragt i de brancher, der historisk har påvirket tabsprocenten i uforholdsmæssig grad.

5.2. Styring, overvågning og rapportering

Danske Andelskassers Bank har gennem de seneste år styrket bankens kreditorganisation og kreditkompetencer betydeligt. Det er sket gennem opnormering, opkvalificering, ændrede bevillingsgange, optimerede forretningsgange og adskillige lignende tilpasninger.

Finanstilsynet har i september 2014 været på inspektion i Danske Andelskassers Bank A/S. Der var tale om en funktionsundersøgelse, hvor Finanstilsynet gennemgik udvalgte områder med særlig fokus på kreditrisici. Baseret på sin gennemgang vurderede Finanstilsynet, at der var nedskrevet tilstrækkeligt på den samlede udlånsportefølje. Finanstilsynet anerkendte styrkelsen af kredithåndteringen, men vurderer fortsat behov for central styring samt styrkelse af kompetencer, herunder forbedring af risikoidentifikationen på de mindre eksponeringer.

Bestyrelsen har det overordnede ansvar for bankens kreditpolitik og modtager løbende information om kreditrisiko, herunder porteføljens sammensætning mv., så bestyrelsen er i stand til at overvåge udviklingen i forhold til bankens risikoprofil. Bankens største eksponeringer forelægges bestyrelsen til bevilling.

Kreditpolitikken fastsætter de rammer, indenfor hvilke medarbejderne kan agere kreditmæssigt i relation til bankens kunder, og har til formål at sikre, at der sker en afbalancering af udlån, indtjening og risiko.

Kreditpolitikken suppleres af forretningsgange, som i operationel og detaljeret grad beskriver gældende krav til belysning af kreditværdigheden, herunder evne og vilje til at overholde nuværende og fremtidige forpligtelser i relation til forretningsmellemværende med Danske Andelskassers Bank A/S.

Lån og kreditter bevilges lokalt, hvis eksponeringen ikke overstiger filialernes beføjelser. Større eksponeringer bevilges af Kredit eller af direktion og bestyrelse afhængig af eksponeringens størrelse.

Kredit forestår udover bevilling af større eksponeringer også bevilling af eksponeringer med forhøjet risiko.

Styring og overvågning af kreditpolitikken efterlevelse, herunder porteføljens bonitet mv., varetages centralt i bankens afdeling for Kreditovervågning, der som kontrollerende enhed organisatorisk er funktionsadskilt fra disponerende enheder. Der sker løbende rapportering af overvågningen til direktion og til bestyrelsen ved bestyrelsesmøder.

Den daglige overvågning af kreditrisikoen på kundeeksponeringerne varetages af de enkelte filialer, hvor kunder, der udviser svaghedstegn, sættes under skærpet overvågning, ligesom der oprettes handlingsplan for kunden med det formål at reducere tabsrisikoen.

Misligholdte eksponeringer

Der etableres skærpet overvågning for alle kundeforhold, der udvikler sig dårligere end forventet. Det gælder både for eksponeringer med og uden individuelle nedskrivninger. For sådanne eksponeringer udarbejdes handlingsplaner, hvis formål er at sikre en acceptabel kreditrisiko og dermed en normalisering af kundeeksponeringen. Hvis det vurderes, at en sådan udvikling ikke er mulig eller sandsynlig, vil kundeeksponeringen blive søgt afviklet.

Nedskrivninger

Alle signifikante udlån med objektiv indikation for værdiforringelse (OIV) gennemgås individuelt, og øvrige udlån gennemgås gruppevist. Alle udlån med OIV, men hvor der ikke foretages nedskrivning, overføres til gruppevis vurdering sammen med øvrige gruppevist vurderede udlån til beregning af gruppevis nedskrivninger. Danske Andelskassers Bank A/S anvender segmenteringsmodellen, som er udviklet af foreningen af Lokale Pengeinstitutter.

Individuelle nedskrivninger beregnes som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi af udlån til amortiseret kostpris og nutidsværdien af de fremtidige betalinger, hvor der tages højde for realisationsværdi af sikkerheder, dividende og kundens betalingssevne. En eksponering behøver ikke at være misligholdt, før der foretages nedskrivning. I forbindelse med nedskrivning af eksponeringen vurderes det, om renten skal nulstilles.

Der foretages nedskrivninger på individuelt vurderede udlån, når der foreligger objektiv indikation på værdiforringelse, som har effekt på de forventede fremtidige betalinger.

Der foreligger objektiv indikation på værdiforringelse (OIV) af et udlån eller en garanti, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

1. Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
2. Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter
3. Låntager ydes lempelser i vilkårene, som ikke ville være ydet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder
4. Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller bliver underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

Danske Andelskassers Bank A/S har udviklet kreditscoringsmodeller, der er i overensstemmelse med Finanstilsynets kategorisering. Med baggrund i disse registreringer foretages en gennemgang af eksponeringer med henblik på, hvilke eksponeringer der skal nedskrives.

Nedskrivningsniveauet er afhængigt af bl.a. den økonomiske udvikling i bankens markedsområder, og der vil fortsat være usikkerheder omkring det fremtidige nedskrivningsniveau særligt på landbrug, som kan få forøgede udfordringer med lavere afregningspriser.

Der foretages løbende tabsafskrivning af eksponeringer, hvor tab vurderes uundgåeligt.

Modtagne sikkerheder

For at reducere kreditrisikoen tilstræber banken at opnå mest mulig sikkerhed for kundernes eksponeringer.

Modtagne sikkerheder vurderes løbende, og der anvendes i videst muligt omfang de muligheder, som eksisterer for at reducere tabsrisikoen. De mest anvendte sikkerhedstyper ved eksponeringer med privatkunder er pant i fast ejendom, værdipapirer og biler. De mest anvendte sikkerhedstyper ved eksponeringer med erhvervs kunder er pant i fast ejendom, værdipapirer, driftsmidler, varelagre, debitorer samt indhentning af kautioner. Ved garantier stillet overfor realkreditinstitutter får banken ofte indtrædelsesret i fordringen.

Sikkerhedsværdien afspejler pantets markedsværdi fratrukket haircut. Fastsættelsen af markedsværdien sker på forskellige måder alt afhængig af, hvad der er pant i. I det tilfælde, at der ikke findes en markedsværdi, foretages et skøn.

5.3. Kapitalkrav kreditrisiko

Eksponeringer uden for handelsbeholdningen fordeles på nedennævnte eksponeringsklasser.

Bruttoeksponeringer fordelt på eksponeringsklasser		
1000 Dkr.	2014	Gennemsnit
Centralregeringer eller centralbanker	671.507	615.454
Regionale eller lokale myndigheder	4.171	4.368
Institutter	604.507	549.176
Selskaber	1.888.299	1.814.674
Detail	5.974.352	6.259.220
Sikret ved pant i fast ejendom	1.270.889	1.307.489
Misligholdelse	735.748	739.171
Aktier	260.991	364.376
Andre poster	208.751	157.855
Kreditrisiko i alt	11.619.215	11.811.783
Kreditrisiko i alt 31.12.2013 efter CRD III	12.585.667	13.037.192

De samlede uvægtede bruttoeksponeringer før kreditrisikoreduktion er faldet fra 12.586 mio. kr. til 11.619 mio.kr.

Ekspooneringer fordelt på restløbetid

1000 Dkr.	Anfordring	Mindre end 3 måneder	3 måneder til 1 år	1 til 5 år	over 5 år	I alt
Centralregeringer eller centralbanker	671.507	0	0	0	0	671.507
Regionale eller lokale myndigheder	4.171	0	0	0	0	4.171
Institutter	604.233	5	17	71	183	604.509
Selskaber	1.082.420	32.096	84.952	518.213	170.618	1.888.299
Detail	3.175.573	157.403	463.651	1.688.012	489.712	5.974.351
Sikret ved pant i fast ejendom	773.422	43.559	105.865	227.778	120.264	1.270.888
Misligholdelse	405.841	42.200	54.789	151.074	81.844	735.748
Aktier	260.991	0	0	0	0	260.991
Andre poster	208.751	0	0	0	0	208.751
Kreditrisiko i alt	7.186.909	275.263	709.274	2.585.148	862.621	11.619.215

Ved opgørelsen af kreditrisikoen indgår modpartsrisikoen på finansielle instrumenter. Danske Andelskassers Bank anvender markedsværdimetoden til at opgøre eksponeringernes størrelse og risikovægtning. Ved markedsværdimetoden indgår markedsværdien af kontrakter med positiv markedsværdi opgjort i henhold til CRR. Risikovægtningen afhænger af de pågældende kontrakters løbetid og vægten for de pågældende modparter.

Risikovægten øges for misligholdte eksponeringer. Det betragtes som misligholdelse fra låntagers side, hvis en af følgende begivenheder har fundet sted:

- Låntageren har i over 90 dage været i restance.
- Långiver anser det for usandsynligt, at låntageren vil indfri alle sine gældsforpligtelser, uden at långiver griber til foranstaltninger såsom at realisere en eventuel sikkerhed.

Vægtningen er skærpet i forhold til de hidtidige Basel II regler, hvorefter eksponeringer jf. punkt b) nu klassificeres under misligholdelseseksponeringer efter CRR.

Den forøgede vægt på den usikrede eksponering ser således ud:

- a) 150 %, hvis der er nedskrevet mindre end 20 % af eksponeringen
- b) 100 %, hvis der er nedskrevet mere end 20 % af eksponeringen
- c) 100 % af eksponeringer med pant i fast ejendom, som efter nedskrivninger er sikret ved pant i fast ejendom.

I CRR er der indført en rabat for eksponeringer mod små og mellemstore virksomheder (SMV). Rabatten er implementeret ved, at virksomhedens vægtede poster opgjort efter de normale regler ganges med faktor 0,7619. SMV'er indgår i eksponeringskategorierne "Selskaber", "Detail" og "Sikret ved pant i fast ejendom".

SMV'er defineres som:

- a) Enhver virksomhed, uanset dens retlige form, der udøver en økonomisk aktivitet.
- b) SMV'en har en årlig omsætning på ikke over 50 mio. EUR.

SMV-rabatten anvendes, når det samlede beløb, som SMV'en og koncernforbundne selskaber skylder instituttet, ikke overstiger 1,5 mio. EUR. Eksponeringen opgøres inklusiv eksponeringer med misligholdelse, men eksklusiv udlån sikret ved pant i fast ejendom.

De samlede risikoeksponeringer under kreditrisikoen er i 2014 faldet med 941 mio. kr., hvoraf 383 mio. kr. kan henføres til den midlertidige reducerede vægt på 0,7619 på eksponeringer med SMV'er. Faldet modsvarer et fald i kapitalkravet på 75 mio. kr.

Risikoeksponering fordelt på eksponeringsklasser		
1000 Dkr.	2014	8% kapitalkrav
Centralregeringer eller centralbanker	0	0
Regionale eller lokale myndigheder	96	8
Institutter	115.915	9.273
Selskaber	1.517.992	121.439
Detail	2.515.572	201.246
Sikret ved pant i fast ejendom	435.159	34.813
Misligholdelse	683.282	54.663
Aktier	388.548	31.084
Andre poster	154.649	12.372
Kreditrisiko i alt	5.811.213	464.898
Kreditrisiko i alt 31.12.2013 efter CRD III	6.752.368	540.189

5.4. Kreditrisiko og udvandringsrisiko

De regnskabsmæssige definitioner af misligholdte fordringer og værdiforringer samt beskrivelse af de anvendte metoder til fastansættelse af værdireguleringer fremgår af anvendt regnskabspraksis i den trykte årsrapport.

Bevægelser på værdiforringer som følge af værdireguleringer og nedskrivninger fremgår af efterfølgende tabel:

31.12.2014	Individuelle nedskrivninger/ hensættelser		Gruppevisse nedskrivninger/ hensættelser	
	Udlån	Garantier	Udlån	Garantier
1000 kr.				
Nedskrivninger primo	1.431.754	12.839	20.064	
Nedskrivninger og værdireguleringer i årets løb	333.393	13.429	10.242	0
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	225.798	4.689	8.782	0
Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	245.169	338	0	0
Andre bevægelser	-17.409	0	198	0
Nedskrivninger ultimo	1.276.771	21.241	21.722	0
Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle eller gruppevisse nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)	2.028.578	156.936	5.028.742	0

Værdiforringer og nedskrivninger fordelt på betydende brancher fremgår af nedenstående tabel:

31.12.2014	Udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget nedskrivning/ hensættelse	Nedskrivning/ hensættelse ultimo året	Årets driftsførte nedskrivninger og tab	%
1.000 DKK.				
Offentlige myndigheder	0	0	0	0,0%
Erhverv:				
Landbrug, jagt og skovbrug	630.971	338.575	14.513	9,5%
Industri og råstofindustri	53.005	37.103	3.688	2,4%
Energiforsyning	2.572	2.382	-119	-0,1%
Bygge- og anlægsvirksomhed	81.501	46.692	3.852	2,5%
Handel	175.594	84.310	8.171	5,3%
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	54.667	36.705	2.802	1,8%
Information og kommunikation	5.722	4.599	951	0,6%
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	317.761	188.567	38.006	24,8%
Fast ejendom	246.366	117.953	-1.949	-1,3%
Øvrige erhverv	168.808	115.267	-784	-0,5%
Erhverv i alt	1.736.967	972.153	69.131	45,1%
Private	448.547	325.859	84.153	54,9%
I alt	2.185.514	1.298.012	153.284	100,0%

2013	Udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget nedskrivning/ hensættelse	Nedskrivning/ hensættelse ultimo året	Årets driftsførte nedskrivninger og tab	%
1.000 DKK.				
Offentlige myndigheder	0	0	0	0,0%
Erhverv:				
Landbrug, jagt og skovbrug	746.325	420.871	113.364	21,6%
Industri og råstofindvinding	74.574	45.533	16.998	3,2%
Energiforsyning	2.701	2.309	257	0,0%
Bygge- og anlægsvirksomhed	91.018	53.633	17.229	3,3%
Handel	148.778	82.895	59.767	11,4%
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	54.746	35.444	8.683	1,7%
Information og kommunikation	6.959	4.650	-909	-0,2%
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	248.813	155.991	92.692	17,7%
Fast ejendom	370.028	221.412	26.968	5,1%
Øvrige erhverv	237.002	171.197	65.575	12,5%
Erhverv i alt	1.980.944	1.193.935	400.624	76,4%
Private	327.044	249.603	123.700	23,6%
I alt	2.307.988	1.443.538	524.324	100,0%

Udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger, er samlet set faldet med 112 mio. kr. i 2014, ligesom de akkumulerede nedskrivninger er faldet med 145. Faldene skyldes primært de samlede tabsafskrivninger på 245 mio. kr. i løbet af 2014.

Risikoen på udlån til private er forværret i løbet af 2014. Således er de akkumulerede nedskrivninger forøget med 76 mio. kr. og andelen af udlån hvorpå der er nedskrevet, er forøget med 122 mio. kr. Banken forventer en fortsat forværring af kreditrisikoen på udlån til private, hvilket specielt er relateret til bankens udlånsp portefølje i lokalområderne uden for de store byer.

Den relative fordeling af udlån og garantier er uforandret i forhold til 2013. De akkumulerede nedskrivninger på udlån til private udgør i 2014 en højere andel af de samlede nedskrivninger. I 2013 udgjorde nedskrivningerne på udlån til private 18 % mod 25 % pr. 31.12.2014.

1.000 DKK.	Udlån og garantier		Nedskrivninger	
	31.12.2014	2013	31.12.2014	2013
Offentlige myndigheder	0%	0%	0%	0%
Erhverv:				
Landbrug, jagt og skovbrug	22%	21%	26%	28%
Industri og råstofindvinding	2%	2%	3%	3%
Energiforsyning	1%	2%	0%	0%
Bygge- og anlægsvirksomhed	4%	4%	4%	4%
Handel	6%	6%	7%	6%
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	3%	3%	3%	3%
Information og kommunikation	1%	0%	0%	0%
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	8%	7%	14%	11%
Fast ejendom	6%	7%	9%	15%
Øvrige erhverv	8%	9%	9%	12%
Erhverv i alt	61%	61%	75%	82%
Private	39%	39%	25%	18%
I alt	100%	100%	100%	100%

Hovedparten af bankens nedskrivninger vedrører erhvervseksponeringer, som tegner sig for ca. 75 % af de samlede nedskrivninger. De underliggende eksponeringer tegner sig for ca. 61 % af de samlede udlån og garantier, og dermed har banken en større tabsrisiko på erhvervseksponeringer end på privateksponeringer.

Bankens nedskrivningspolitik på landbrugseksponeringer svarer på væsentlige punkter til de vurderingsprincipper, som Finanstilsynet anvender, herunder de hektarpriser, som Finanstilsynet senest har oplyst i juni måned 2014.

Eksponeringer og nedskrivninger vedrørende landbrugseksponeringer udgør den største brancherelaterede enkeltpost med henholdsvis 21-22 % i eksponering og 26-28 % af de samlede nedskrivninger. Landbrugets finansielle situation er for enkelte af landbrugets driftsgrene fortsat udfordret, og der henvises til nærmere omtale i ledelsesberetningen i årsrapporten.

Porteføljen har fortsat en fornuftig spredning på undersektorer, jf. nedenstående tabel.

Landbrugseksponeringer fordelt på undersektorer				
1.000 DKK.	31.12.2014	%	2013	%
Malkekvæg	693.461	38%	718.530	36%
Kvægproduktion	29.321	2%	25.156	1%
Svineproduktion	322.003	18%	311.975	16%
Planteavl	126.773	7%	169.673	8%
Pelsdyrproduktion	106.996	6%	113.529	6%
Anden produktion	541.887	30%	671.856	33%
I alt	1.820.441	100%	2.010.719	100%

Maksimal kreditrisiko landbrugsengagementer fordelt på undersektorer				
1.000 DKK.	31.12.2014	%	2013	%
Malkekvæg	217.890	49%	176.448	32%
Kvægproduktion	3.316	1%	0	0%
Svineproduktion	135.154	30%	165.368	30%
Planteavl	9.554	2%	20.354	4%
Pelsdyrproduktion	16.942	4%	24.625	4%
Anden produktion	66.029	15%	166.960	30%
I alt	448.885	100%	553.755	100%

I forhold til 31.12.2013 er den samlede landbrugseksponering faldet med 191 mio. kr. Den maksimale kreditrisiko, opgjort på landbrugseksponeringer efter fradrag af sikkerheder og nedskrivninger, er ligeledes faldet fra 554 mio. kr. til 449 mio. kr.

Et væsentligt element i bankens styring af kreditrisiko er at reducere risikoen på de enkelte eksponeringer ved at modtage sikkerheder i form af pant i en vifte af forskellige typer aktiver, såsom værdipapirer, pant i fast ejendom, virksomhedspant, pant i løsøre mv.

31.12.2014	Ikke værdiforringer				Værdiforringer		
1.000 DKK.	Ekspo- nering	Sikker- heder	Blanco	%	Ekspo- nering efter ned- skrivning	Sikker- heder	Blanco
Offentlige myndigheder	0	0		0	0	0	0
Erhverv:							
Landbrug, jagt og skovbrug	1.189.470	821.873	367.597	31%	292.396	205.346	87.050
Industri og råstofindvinding	142.080	88.535	53.545	38%	15.902	14.173	1.729
Energiforsyning	58.699	56.189	2.510	4%	190	190	0
Bygge- og anlægsvirksomhed	290.946	180.841	110.105	38%	34.809	28.482	6.327
Handel	330.128	226.216	103.912	31%	91.284	59.924	31.360
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	184.730	125.945	58.785	32%	17.962	9.811	8.151
Information og kommunikation	36.091	19.733	16.358	45%	1.123	732	391
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	367.233	82.498	284.735	78%	129.194	68.837	60.357
Fast ejendom	293.788	224.610	69.178	24%	128.413	106.140	22.273
Øvrige erhverv	475.104	361.495	113.609	24%	53.541	33.254	20.287
Erhverv i alt	3.368.269	2.187.935	1.180.334	35%	764.814	526.889	237.925
Private	2.878.464	1.378.357	1.500.107	52%	122.688	6.519	116.169
I alt	6.246.733	3.566.292	2.680.441	43%	887.502	533.408	354.094

2013	Ikke værdiforringer				Værdiforringer		
1.000 DKK.	Ekspo- nering	Sikker- heder	Blanco	%	Ekspo- nering efter ned- skrivning	Sikker- heder	Blanco
Offentlige myndigheder	0	0		0	0	0	0
Erhverv:							
Landbrug, jagt og skovbrug	1.265.523	764.877	500.646	40%	325.454	287.027	38.427
Industri og råstofindvinding	147.619	80.815	66.804	45%	29.041	24.865	4.176
Energiforsyning	146.692	119.499	27.193	19%	392	37	355
Bygge- og anlægsvirksomhed	311.544	172.187	139.357	45%	37.385	28.504	8.881
Handel	396.723	238.332	158.391	40%	65.883	61.282	4.601
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	231.299	139.347	91.952	40%	19.302	11.561	7.741
Information og kommunikation	29.522	17.072	12.450	42%	2.309	1.031	1.278
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	406.787	71.871	334.916	82%	92.822	73.245	19.577
Fast ejendom	342.325	258.077	84.248	25%	148.616	124.133	24.483
Øvrige erhverv	603.052	343.967	259.085	43%	65.805	44.120	21.685
Erhverv i alt	3.881.086	2.206.044	1.675.042	43%	787.009	655.805	131.204
Private	3.413.282	1.549.606	1.863.676	55%	77.441	35.294	42.147
I alt	7.294.368	3.755.650	3.538.718	49%	864.450	691.099	173.351

Banken har løbende fokus på at reducere eksponeringernes blanco element. Dette sker ved så vidt muligt at øge sikkerhedsstillelsen i den enkelte eksponering.

For ikke-værdiforringede fordringer er blanco elementet forbedret fra 49 % i 2013 til 43 % 31.12.2014.

Blanco elementet for den samlede udlånsportefølje er faldet en smule fra 45 % til 42 %.

Blanco	31.12.2014	2013
1.000 DKK.		
Krediteksponering	7.116.902	8.113.469
Værdi af sikkerheder	4.158.370	4.446.752
Blanco	2.958.532	3.666.717
Blanco i procent af eksponering	42%	45%

Der henvises til årsrapportens note 36 for yderligere oplysninger vedrørende krediteksponeringer og sikkerheder.

6. Modpartsrisiko

Modpartsrisiko er risikoen for tab som følge af, at en finansiel modpart misligholder sine forpligtelser i henhold til en indgået finansiel kontrakt. Herudover kan der opstå afviklingsrisici i forbindelse med indgåelse og afvikling af finansielle kontrakter, idet udveksling af hovedstole i forskellige valutaer ikke nødvendigvis sker på samme tid, eller at værdipapirer ikke modtages samtidig med betaling herfor.

Banken har i sin kreditpolitik regler for håndtering af modpartsrisiko. Brugen af afledte finansielle kontrakter er underlagt de almindelige bevillingsregler og kreditpolitik.

I bankens bevillingsproces og i den almindelige kreditovervågning tages der højde for disse finansielle kontakter, således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

Banken anvender markedsværdimetoden, som følger kravene i CRR-forordningens artikel 274. Ved metoden indgår hovedstolene af samtlige finansielle kontrakter, hvortil lægges summen af alle positive markedsværdier, hvorimod negative markedsværdier ikke modregnes.

I forbindelse med bankens fastsættelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov er der ikke afsat ekstra kapital til dækning af modpartsrisikoen udover, hvad der er indeholdt i kapitalgrundlagskravet på 8 %.

Kreditværdijusteringsrisikoen afspejler den aktuelle markedsværdi af modpartens kreditrisiko og beregnes på alle OTC-derivater, hvor modparten er finansielle kunder.

Kreditværdijusteringsrisikoen er indført med CRR forordningen.

1000 Dkr.	Risiko-eksponering	8% kapitalkrav
Kreditværdijusteringsrisiko	425	34

7. Markedsrisiko

Danske Andelskassers Bank påtager sig gennem handel og placeringer samt som et led i den løbende likviditetsstyring forskellige former for markedsrisici. Markedsrisiko er overordnet defineret som risikoen for, at markedsværdien af bankens aktiver og passiver ændrer sig som følge af ændringer i de finansielle markeder.

Banken vil typisk løbende have åbne positioner i rente-, valuta- og aktieprodukter, hvor renterisiko er risikoen for tab, som følger af ændringer i markedsrenterne, valutarisiko er risikoen for tab, som følger af ændringer i valutakurserne, og aktierisiko er risikoen for tab som følge af ændringer i aktiekurserne.

Der henvises til årsrapportens noteoplysninger nr. 37 vedrørende renterisiko, valutarisiko, aktierisiko og følsomhedsanalyser.

7.1. Politik for markedsrisiko

Handel med aktier, obligationer, valuta og heraf relaterede afledte finansielle instrumenter er vigtige forretningsområder for banken. I konsekvens heraf og ud fra ønsket om at udnytte udsvingene på de finansielle markeder påtager banken sig løbende markedsrisici.

Bestyrelsen fastlægger de overordnede politikker og rammer for markedsrisici. Rammerne understøtter den overordnede risikovillighed og angiver de specifikke grænser for, hvor stor en risiko banken ønsker at påtage sig.

7.2. Styring, overvågning og rapportering af markedsrisiko

Rammer for markedsrisiko er fastlagt af bestyrelsen. Direktionen har videregivet dele af risikorammen til markedsdirektøren. Alle meddelte risikorammer kontrolleres af en funktion, der er uafhængig af forretningsansvar og positionsstyring. Resultatet af kontrollen rapporteres efter fastlagt frekvens til direktion og bestyrelse.

Bestyrelsen informeres en gang om måneden om bankens overordnede markedsrisiko, herunder udnyttelse af de uddelegerede risikorammer. Rapportering til direktionen foretages oftere, hvis det skønnes nødvendigt.

7.3. Kapitalkrav markedsrisiko

Banken anvender standardmetoden i CRR ved opgørelse af kapitalkravet i handelsbeholdningen.

1000 Dkr.	Risikovægtede poster	8% kapitalkrav
Gældsinstrumenter	369.999	29.600
Aktier	13.709	1.097
Valutakursrisiko	21.084	1.687
Risikovægtede eksponeringer i alt	404.792	32.383
Markedsrisiko efter Basel II 31.12.2013	493.907	39.513

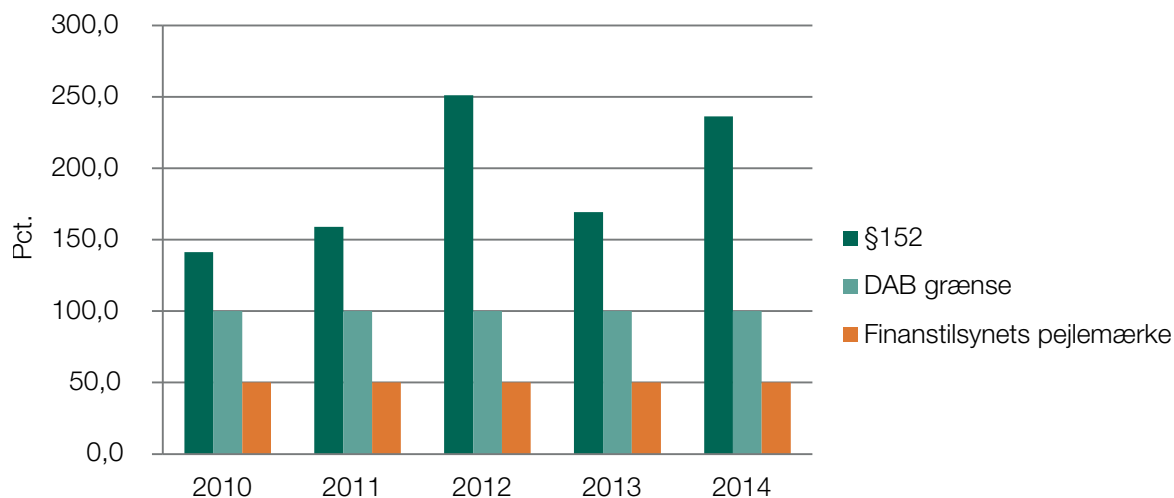
Markedsrisikoen har vist et fald på 89 mio. kr., hvilket hovedsageligt skyldes fald i markedsrisikoen på gældsinstrumenter.

8. Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for, at bankens betalingsforpligtelser på grund af et utilstrækkeligt likviditetsberedskab ikke kan honoreres. Desuden er der risiko for tab i tilfælde af, at bankens fundingomkostninger stiger uforholdsmæssigt meget. Målet med bankens likviditetsstyring er således at sikre tilstrækkelig kort- og langfristet likviditet til rettidig honorering af bankens betalingsforpligtelser til rimelige finansieringsomkostninger.

Danske Andelskassers Bank er præget af pæne indlånsoverskud, hvilket afspejles i bankens likviditetsoverdækning gennem årene, som det fremgår af nedenstående.

Udvikling i likviditetsoverdækning i pct.

8.1. Likviditetspolitik

Bankens ledelse har vedtaget en likviditetspolitik, der fastsætter bankens overordnede risikoprofil for likviditetsrisiko og fundingstruktur samt den overordnede organisatoriske ansvarsfordeling på likviditetsområdet med henblik på at understøtte bankens forretningsmodel.

Det er bankens målsætning at have en likviditetsoverdækning, så den på opgørelsestidspunktet overstiger lovens minimumskrav med mindst 100 %, samt en finansieringsstruktur, som holder sig indenfor grænseværdien for Funding ratio fastsat i Finanstilsynets tilsynsdiamant.

8.2. Styring, overvågning og rapportering

Bankens målsætninger er udmøntet i bestyrelsens retningslinjer til direktionen, hvor der udover ovennævnte grænser også er stillet krav til sammensætningen af bankens likviditetsreserve.

Banken har udarbejdet en forretningsgang for bankens likviditetsstyring, ligesom der er udarbejdet tilhørende arbejdsbeskrivelser.

Direktionen har videredelegeret beføjelserne indenfor likviditetsområdet til markedsdirektøren, som har ansvaret for den daglige likviditetsstyring. Den mere langsigtede likviditetsstyring foregår i et samarbejde mellem direktionen, markedsdirektøren og økonomidirektøren.

Den daglige styring af likviditeten sker ved en vurdering af det kortsigtede og langsigtede likviditetsbehov op mod likviditetsberedskabet. Det kortfristede likviditetsbehov opgøres ved at opstille cashflows for allerede indgåede forretninger, herunder indlån på opsigelse fra bankens kunder samt interbankindskud.

Indlån på anfordring fra bankens kunder anses for at være forholdsvis stabil funding. Bankens obligationsbeholdning udgør en væsentlig del af bankens likviditetsberedskab. De kommende likviditetsregler under Basel III, som efter det foreliggende vil være fuldt indfaset i 2019, indgår i beslutningsgrundlaget for styring og sammensætning af likviditeten.

Likviditetsmål overvåges af økonomiafdelingen med månedlig rapportering til direktion og bestyrelse.

9. Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risikoen for tab som følge af, at der sker ændringer i eksterne forhold eller begivenheder, som kan skade bankens image eller indtjening.

Danske Andelskassers Bank er særligt eksponeret mod dele af Danmark, der har oplevet en begrænset vækst de seneste år, og hvor det må vurderes, at væksten alene vil tiltage langsomt i de kommende år. Det er den del af Danmark, banken har opereret i siden bankens begyndelse, og det er et bevidst valgt fortsat at have bankens primære fokus her. Banken er sig bevidst, at der er særlige risici knyttet hertil.

Banken styrer forretningsrisiko i overensstemmelse med styring og rapportering af operationel risiko, jævnfør nedenstående.

10. Operationel risiko

Operationel risiko er risikoen for, at banken lider tab som følge af utilstrækkelige ressourcer, eller fordi der er fejl i interne procedurer, ligesom operationel risiko omfatter risikoen for, at menneskelige eller systemmæssige fejl opstår.

10.1. Politik for operationel risiko

Operationel risiko forbindes ofte med enkeltstående hændelser såsom manglende overholdelse af forretningsgange eller arbejdsbeskrivelser, fejl eller nedbrud i tekniske systemer, kriminelle handlinger, brand-, vand- eller stormskader samt retssager.

Det er bankens politik at begrænse de operationelle risici under hensyntagen til de omkostninger, som er forbundet hermed. Derudover har banken politikker om it-sikkerhed og forsikringsmæssig afdækning, der også understøtter den operationelle risikostyring.

10.2. Styring, overvågning og rapportering af operationelle risici

Banken styrer operationelle risici gennem skriftlige forretningsgange og kontrolforanstaltninger, og banken søger bl.a. at minimere operationelle risici ved at adskille udførelsen af aktiviteter fra kontrollen af disse. Banken fastholder i vid udstrækning arbejdsgange og processer i skriftlige procedurer og har herigennem fokus på at minimere afhængigheden af nøglemedarbejdere. Endvidere anvendes backup-bemanding på områder, der vurderes at være særligt kritiske.

Risikoansvarlig

Den risikoansvarlige bistår bankens ledelse med identificering og minimering af de risici, som banken er udsat for. Den risikoansvarlige foretager mindst en gang årligt en rapportering af det samlede risikobillede af banken.

Compliance

Den complianceansvarlige har til opgave at overvåge risikoen for, at banken bliver pålagt sanktioner, lider tab af omdømme, eller at banken eller bankens kunder lider væsentlige økonomiske tab som følge af manglende overholdelse af lovgivningen og bankens interne retningslinjer.

Banken har fastlagt overordnede rammer og beskyttende foranstaltninger angående it-området, der effektivt og tilpasset bankens forhold kan tilgodese de overordnede sikkerhedskrav.

Intern revision

Intern revision er en selvstændig stabsfunktion med reference til bestyrelsen og udfører blandt andet revision af bankens systemer og interne kontroller, bogholderi og regnskab m.v.

It-sikkerhed

It-sikkerhed er et væsentligt element i operationel risiko. Hele it-området er beskrevet, ligesom der er foretaget risiko-vurdering af samtlige systemer.

Der er udarbejdet beredskabsplaner og nødplaner for de væsentligste it-leverancer Bankens it-driftscenter (BEC) benytter sig af to-center-drift, hvorved driften kan afvikles på det ene center i tilfælde af, at det andet center ikke er driftsdygtigt. Centrene er placeret med flere kilometers afstand. Som supplement til BECs beredskab har banken indgået beredskabsaftaler med to andre banker, hvilket i begrænset omfang gør det muligt at udføre forretningskritiske transaktioner.

Opsamling af operationelle hændelser

Derudover har banken iværksat et system, som skal sikre, at alle væsentlige operationelle hændelser bliver indberettet centralt. Den viden, som de indsamlede data giver, er medvirkende til at vurdere, om der skal ske ændringer i bankens rammer og forretningsgange for at imødegå disse risici.

10.3. Kapitalkrav operationel risiko

Banken anvender basisindikatormetoden til at opgøre solvenskravet til den operationelle risiko.

1000 Dkr.	Risiko-eksponering	8% kapitalkrav
Operational risiko	1.292.617	103.409

11. Risikoerklæring og underskrift

Det er bestyrelsens vurdering, at Danske Andelskassers Banks risikostyring overholder de gældende regler og standarder, er passende og effektiv samt er i overensstemmelse med bankens forretningsmodel. Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at bankens risikostyringssystemer er tilstrækkelige i forhold til bankens risikoprofil og strategi.

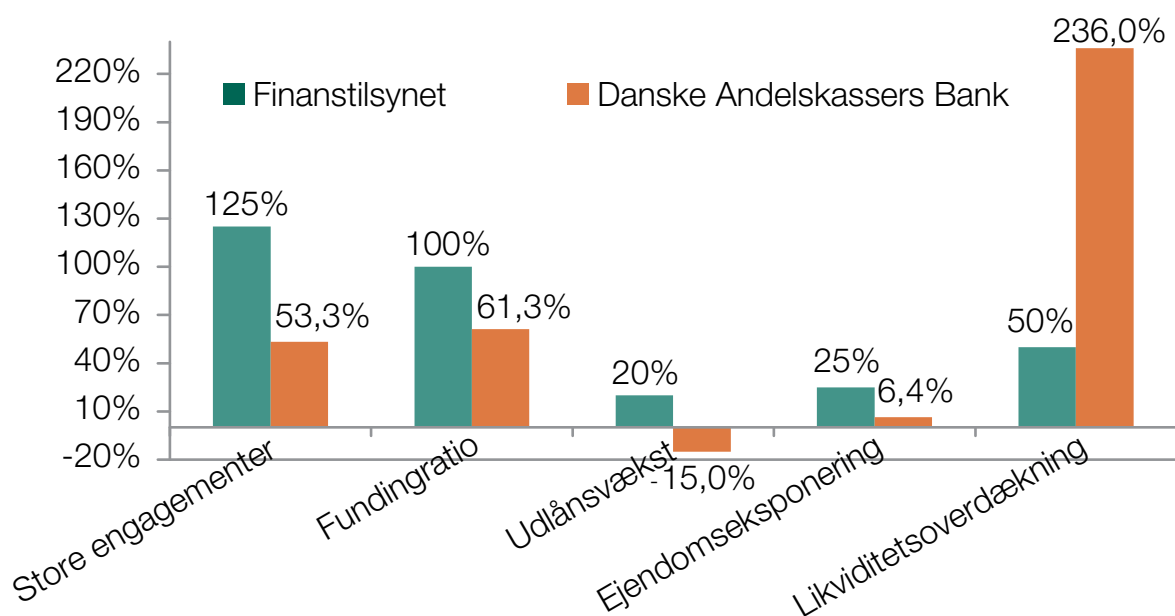
Det er vurderingen, at beskrivelsen af Danske Andelskassers Banks overordnede risikoprofil i tilknytning til bankens forretningsstrategi, forretningsmodel og nøgletal giver et retvisende billede af bankens risikostyring, herunder af den vedtagne risikoprofil og risikovillighed.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel og strategi samt materiale og rapporter forelagt for bestyrelsen af direktionen, intern revision, ekstern revision, den risikoansvarlige og complianceansvarlige.

Bestyrelsens gennemgang af Danske Andelskassers Banks forretningsmodel og politikker viser, at de overordnede krav på de enkelte risikoområder på en hensigtsmæssig måde er afspejlet i politikker og specificerede grænser, herunder i bestyrelsens retningslinjer til direktionen (§ 70 instruksen) og videregivne beføjelser til andre organisatoriske enheder. De specificerede grænser vurderes at være udformet, således at de er gennemsigtige og kontrollerbare.

Gennemgangen viser endvidere, at de reelle risici ligger inden for grænserne fastsat i de enkelte politikker og i videregivne beføjelser, og det er på den baggrund bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder.

Den af bestyrelsen besluttede maksimale risikoeksponering styres via fastsatte grænser i de enkelte politikker. Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i tilsynsdiamanten. Nedenstående tabel viser de maksimale tilladte grænseværdier samt bankens aktuelle tal.

Bestyrelsen har dags dato behandlet og godkendt risikoreporten 2014.

Fremlagt og godkendt på bestyrelsesmødet den 25. februar 2015.

Bestyrelsen

Jakob Fastrup

Jens J. Hald

Preben Arndal

Annette Holstein

Palle Iversen

Lona Linding

Jens N. Madsen

Helle Okholm

Asger Pedersen

Poul Weber

Bilag A. Henvisninger vedrørende oplysningsforpligtelser

Emne	Henvisning
Oplysninger vedrørende ledelsesposter	www.andelskassen.dk Årsrapport 2014, side 31 – 33 Samt redegørelse vedr. finansrådets ledelseskodeks kan ses på investor.andelskassen.dk
Oplysninger vedrørende bestyrelsens kompetencekrav	www.andelskassen.dk Årsrapport 2014, side 27 – 28
Oplysninger vedrørende aflønningspolitik	Vederlagspolitikken kan læses på www.andelskassen.dk
Krediteksponeringer og sikkerheder	Årsrapport 2014, note 36
Markedsrisiko	Årsrapport 2014, note 37
Hovedegenskaber vedrørende bankens udstedte kapitalinstrumenter	Årsrapport 2014, side 35